

at han vil plukke Tiendommene efterhaanden; men nogen principmæssig Forskjel er der ikke. Det fremgaar blandt Andet ogsaa af den ærede Forslagsstillers Forslag, naar han nemlig deri finder det nødvendigt, at den nye Afgift skal rykke frem foran Prioriteter, ikke blot for Cierens Rettigheder, men ogsaa for Prioritetshavernes. En Prioritetshaver vil altsaa pludselig kunne se en ny Prioritet optræde foran sin. Det forekommer mig, at man der aldeles tydelig ser, hvorledes man udenvidere griber ind i Privates Rettigheder. Jeg skal derfor indtrængende anbefale de ærede Medlemmer at stemme imod dette Forslags Overgang til 2den Behandling. Det glædede mig at høre den ærede Minister erkjende dette Andet, som jeg ganske vist skal erkjende saa godt som nogen Anden, at Tiendeafgiften er Noget, som man maa se at komme af med, ikke ved at forære den til Iderne, men ved Afløsning paa en rimelig og billig Maade, og Intet skulde være mig fjærere at støtte her end et hvert nogenlunde forstandigt Forslag om at afløse Tienden. Det skulde jeg med største Glæde være med til at støtte og at søge at bringe frem og tvinge Regjeringen til at gaa ind paa. Jeg indrømmer, at Spørgsmaalet har sine Banffeligheder, blandt Andet navnlig hvad angaar Præst og tilbøls Kirketiende, hvorimod jeg ikke tror, at det vil være saa vanffeligt med Hensyn til Kongetienden. Men netop, naar man erkjender, at det er denne. Bei, man skal gaa Afløsningen af denne Afgift — og det er ogsaa ad denne Bei, at man i forskjellige Henseender kan opnaa betydelige Fordele, — saa tror jeg ikke, at man for Diebliffet skal bestæftige sig med et Forslag som det her foreligger.

Hør: Jeg havde ikke tænkt paa at indlade mig paa Diskussionen angaaende det foreliggende Lovforslag, men efter de Udtalelser, vi nu hørte af den ærede sidste Taler, kan jeg ikke tilbageholde nogle saa Ord. Den ærede Taler brugte meget stærke Udtryk, f. Ex. det, at dette Forslag gif ud paa at foretage en Plyndring, men det forekommer mig, at det ærede Medlem i Slutningen af sit Foredrag fortalte os, at Intet skulde være ham

fjærere, end at der paa godt Ord laa et antageligt Forslag om Afløsning af Tienden. Dette vilde dog kun være en Plyndring under en anden Form. (Stemmer: Na!) Ja, mine Herrer, de sige: „Na“, men naar de, der ere tiendepligtige, skulle fritages for denne Tiendepligt, maa vel Meningen dermed være, at hele Samfundet for Fremtiden skulde deltage i at lønne Geisfligheden. Hvis dette er Tilfældet, og fra denne Forudsætning, maa jeg gaa ud, vil jeg spørge, om det dog ikke kun vilde være en anden Form at foretage Plyndringen paa. Naar man enten ved en Indkomstskat eller under en anden Form paa lægger dem, som hidtil ikke have været skattepligtige, en Skat, maa det efter det Raisonnement, som det ærede Medlem opstillede, være Noget, hvortil de ikke ere pligtige, og jeg forstaa da ikke Andet, end at det er en Plyndring under en anden Form. Det være nu imidlertid, som det vil, saa kan jeg dog paa ingen Maade underkrive den haarde Dom over Forslaget, der er bleven fældet af den høitærede Minister og af den ærede sidste Taler. Jeg skal ikke indlade mig paa at bedømme, om dette Lovforslag er skrevet paa en saadan Maade, at det vilde være heldigt derefter enten at paalægge Tienden paa miendefri Jordest, eller at afløse den nuværende Tiendepligt, men jeg havde dog haabet, at den høitærede Minister vilde være gaaet ind paa Principet. Det gjør mig ondt, at han, jeg vil ikke sige paa en saa haanlig, men dog paa en saa affeierende Maade viste det bort, thi jeg tror, det er en reiffærdig Tanke, som den Tiendepligtige er berettiget til at fremsætte baade her og andetsteds, at man maa komme til en Udjævning af dette Forhold. Det kan maasse være, at man skjyder sig ind under den kristelige Sætning, som man i hine Dage hørte af Frelsermanden selv: „I have annammet det for Intet, og I skulle give det for Intet, men de Herrer, som have Tiendefrihed, have vel forstaaet at beholde denne i de 1800 Aar, som ere forløbne siden den Tid; det skal jeg villig indrømme. Det er kun Glæde, at de ikke have sørget for, at Andre ere blevne fri paa lignende Maade, men det er en historisk Kjendsgjerning, at de